

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi taloudelliseen toimintaan myönnettävän tuen yleisistä edellytyksistä

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi taloudelliseen toimintaan myönnettävän tuen yleisistä edellytyksistä (HE 22/2016 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Talousvaliokunta (TaVM 6/2016 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lain:

Laki

taloudelliseen toimintaan myönnettävän tuen yleisistä edellytyksistä

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Lain soveltamisala

Lakia sovelletaan valtion tukiviranomaisen myöntäessä sellaista tukea taloudelliseen toimintaan, joka täyttää Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 artiklan 1 kohdan valtiontuen edellytykset, jollei muussa laissa toisin säädetä. Lakia ei sovelleta myönnettäessä maa- ja metsätalouden alkutuotantoa eikä kalataloutta koskevaa tukea.

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *tuella* taloudelliseen toimintaan myönnettävää avustusta ja korkotukea sekä sellaista lainaa, takausta, takuuta, oman pääoman ehtoista rahoitusta, verotukea ja muuta järjestelyä, johon sisäl-

Eduskunnan vastaus EV 47/2016 vp

tyy taloudellista etua ja joka myönnetään tukiohjelman mukaisesti tai tukiohjelman ulkopuolisena yksittäisenä tukena;

2) *tukiohjelmalla* säädöstä tai päätöstä, jonka perusteella tukiviranomainen myöntää yksittäisiä tukia säädöksessä tai päätöksessä määriteltyihin tarkoituksiin erikseen määritellyin ehdoin;

3) *tukiviranomaisella* sitä valtion viranomaista, jonka tehtäviin tukea tai tukiohjelmaa koskevat asiat lainsäädännön nojalla kuuluvat tai sellaista yhteisöä taikka säätiötä, joka myöntää tuen viranomaisen puolesta.

3 §

Tuen yleiset tavoitteet ja kohdentuminen

Tuella on oltava selkeästi määritelty taloudellinen tai yhteiskunnallinen tavoite. Jos tuella on taloudellinen tavoite, tuen on lisäksi kohdistuttava sellaisiin tarkoituksiin, joilla korjataan markkinoiden toimintapuutetta. Tuen tulee olla tarkoituksenmukainen ja kustannustehokas keino näiden tavoitteiden saavuttamiseksi. Tuen kilpailua vääristävien vaikutusten on oltava mahdollisimman vähäiset myös silloin kun tukea käytetään ohjauskeinona muiden kuin taloudellisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

Tuen on oltava määräaikainen, jollei erityisistä syistä muuta johdu. Tuella on oltava kannustava vaikutus.

4 §

Yksittäisen tuen myöntämisen edellytykset

Tukiviranomaisen on yksittäisen tukipäätöksen yhteydessä selvitettävä tuettavaan hankkeeseen myönnettävän julkisen rahoituksen määrä sekä hankkeen kokonaisrahoitus, kannattavuus ja kilpailuvaikutukset. Tukea voidaan myöntää vain toimintaan, jolla arvioidaan olevan edellytykset kannattavaan toimintaan lukuun ottamatta tukea, jossa tukiviranomaisella ei ole harkintavaltaa.

5 §

Vaikuttavuuden arviointi

Tukiviranomaisen on määräjain, viimeistään ennen tukiohjelman tai tukiohjelman ulkopuolisen yksittäisen tuen jatkamista tai muuttamista arvioitava tuen vaikuttavuutta, tehokkuutta ja toimivuutta sen tarpeellisuuden ja kehittämistarpeiden selvittämiseksi.

6 §

Yritystukineuvottelukunta

Työ- ja elinkeinoministeriön yhteydessä toimii yritystukineuvottelukunta, jonka tehtävänä on:

Eduskunnan vastaus EV 47/2016 vp

1) antaa lausunto siitä, täyttääkö tukiohjelma tai tukiohjelman ulkopuolinen yksittäinen tuki Euroopan unionin lainsäädännön valtiontuen edellytykset ja mitä valtiontukia koskevien säännösten mukaista menettelytapaa tukiviranomaisen on noudatettava;

2) antaa lausunto siitä, täyttääkö tukiohjelma tai tukiohjelman ulkopuolinen yksittäinen tuki 3—5 §:ssä säädetyt edellytykset;

3) kehittää kansallista tukijärjestelmää kokonaisuutena ja edistää hallinnonalojen yhteistyötä;

4) tehdä toimivaltaiselle viranomaiselle esityksiä ja aloitteita lainsäädännön ja hallintokäytännön kehittämiseksi;

5) seurata toimialaansa koskevaa kansallista ja kansainvälistä sääntelyä, käytäntöä ja kehitystä.

Valtioneuvosto asettaa yritystukineuvottelukunnan sekä nimeää sen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Yritystukineuvottelukunnassa on oltava riittävä edustus eri ministeriöistä. Työ- ja elinkeinoministeriö nimeää yritystukineuvottelukunnalle sihteeristön, jonka tehtävänä on valmistella ennakoarviointeja 1 momentin 1 ja 2 kohdan perusteella annettavien lausuntojen tueksi. Sihteeristö voi pyytää ennakoarvioinnin tueksi ulkopuolisen asiantuntijalausunnon tai selvityksen.

7 §

Lausuntomenettely

Tukiviranomaisen on pyydettävä yritystukineuvottelukunnalta lausunto siitä, täyttääkö suunniteltu tukiohjelma tai tukiohjelman ulkopuolinen yksittäinen tuki Euroopan unionin lainsäädännön valtiontuen edellytykset ja mitä valtiontukia koskevien säännösten mukaista menettelytapaa tukiviranomaisen on noudatettava. Lausunto on lisäksi pyydettävä tukiohjelman mukaisesti myönnettävästä yksittäisestä tuesta, jos tuki täyttää Euroopan unionin lainsäädännön mukaiset valtiontuen ennakoilmoitusvelvollisuuden edellytykset. Lausunto on pyydettävä myös ennen tukiohjelman tai tukiohjelman ulkopuolisen yksittäisen tuen muuttamista. Lausuntoa ei tarvitse pyytää verotuista taikka jos asia on kiireellinen, muutos on luonteeltaan tekninen tai jos siihen on muu erityinen syy. Jos lausuntoa ei pyydetä, asia on kuitenkin annettava jälkikäteen yritysneuvottelukunnalle tiedoksi.

Tukiviranomainen voi pyytää yritystukineuvottelukunnalta 1 momentissa tarkoitetun lausunnon lisäksi lausunnon 3—5 §:ssä säädettyjen edellytysten täyttymisestä. Lausunto voidaan pyytää tukiohjelmasta tai tukiohjelman ulkopuolisesta yksittäisestä tukipäätöksestä, joka on vähintään kolme miljoonaa euroa. Jos lausuntoa ei pyydetä, asia on kuitenkin annettava neuvottelukunnalle tiedoksi.

Yritystukineuvottelukunnan lausunto ei ole sitova.

8 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tällä lailla kumotaan yritystuen yleisistä ehdoista annettu laki (786/1997).

Tukeen, jota koskeva päätös on tehty ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Eduskunnan vastaus EV 47/2016 vp

Helsingissä 22.4.2016

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri